

The Hungarian Language
Journal of the Society of Hungarian Linguistics

Managing Editor

DEZSŐ JUHÁSZ

Editors

TAMÁS FARKAS,
RUDOLF SZENTGYÖRGYI

Technical editor

PANNA SZABÓ

Editorial Board

TAMÁS FORGÁCS, KÁROLY GERSTNER,
ISTVÁN HOFFMANN, LÁSZLÓ HONTI, JENŐ KISS,
PÉTER SIPTÁR, ANDRÁS ZOLTÁN

Advisory Board

SUSAN GAL (USA), DANILO GHENO (I), RIHO GRÜNTAL (FIN),
VALENTIN GUSEV (RU), JÁNOS PÉNTEK (RO),
MAREK STACHOWSKI (PL), EBERHARD WINKLER (D)

CONTENTS

TÜRK, ATTILA: Latest results of archaeology and the early history of Hungarians, with possible linguistic corollaries	385
SÁNDOR, KLÁRA: On the need to reinterpret early Turkic-Hungarian language relations.....	403
ZOLTÁN, ANDRÁS: Slavic-Hungarian language contacts before the arrival of the Hungarians in the Carpathian Basin	411
BÁTYI, SZILVIA: "I would like to ask you if you could help me with...": Use of request strategies among Hungarians in the Netherlands	420
Minor contributions. HORVÁTH, LÁSZLÓ: On the history of the variants <i>ragadott</i> 'grabbed/grasped quickly': <i>ragadt</i> 'stuck/adhered to something'	440
Ety m o l o g i e s. FORGÁCS, TAMÁS: Forgotten proverbs with the component <i>űszög</i> 'embers' ...	450
R e v i e w s. PALÁGYI, LÁSZLÓ: Attila László Nemesi, A humor pragmatikai mechanizmusai [Pragmatic mechanisms of humour]. – BODNÁR, ILDIKÓ: Anita Schirm, Diskurzusjelölők szövegeken innen és túl [Discourse markers short of and beyond texts]	460
M i s c e l l a n e a. HOFFMANN, ISTVÁN: Hungarian National Toponym Registry Program. – PRÓSZÉKY, GÁBOR – VÁRADI, TAMÁS – HOLL, ANDRÁS: The digital support of the Hungarian language in support of Hungarian science. – PRÓSZÉKY, GÁBOR – VÁRADI, TAMÁS: For the digital sustainability of the Hungarian language. – NÉMETH T., ENIKŐ: Linguistic identification of fake news and pseudo-scientific views	471
S o c i e t y n e w s. CSEPREGI, MÁRTA: László Honti is 80. – LADÁNYI, MÁRIA: Gábor Tolcsvai Nagy is 70. – PELCZÉDER, KATALIN: Magdolna Gallasy is 80	496
D a t a o n t h e h i s t o r y o f H u n g a r i a n. KRISTÓF, IBOLYA: Two transcripts of an 18th-century prescription	507
C o n t r i b u t o r s	511

MAGYAR NYELV

A MAGYAR NYELVTUDOMÁNYI TÁRSASÁG FOLYÓIRATA

ALAPÍTVÁ: 1904-BEN

119.
ÉVFOLYAM

2023.
4. szám

MAGYAR NYELVTUDOMÁNYI TÁRSASÁG
BUDAPEST

Felelős szerkesztő
JUHÁSZ DEZSŐ

Szerkesztők
FARKAS TAMÁS, SZENTGYÖRGYI RUDOLF

Technikai szerkesztő
SZABÓ PANNA

Szerkesztőbizottság
**FORGÁCS TAMÁS, GERSTNER KÁROLY,
HOFFMANN ISTVÁN, HONTI LÁSZLÓ, KISS JENŐ,
SIPTÁR PÉTER, ZOLTÁN ANDRÁS**

Nemzetközi tanácsadó testület
**SUSAN GAL (USA), DANILO GHENO (I), RIHO GRÜNTAL (FIN),
VALENTYIN GUSZEV (RU), PÉNTEK JÁNOS (RO),
MAREK STACHOWSKI (PL), EBERHARD WINKLER (D)**

TARTALOM

TÜRK ATTILA: Régészeti eredmények a magyar őstörténet kutatásában, lehetséges nyelvészeti vonatkozásokkal.....	385
SÁNDOR KLÁRA: A korai török–magyar nyelvi kapcsolatok újraértelmezésének szükségességéről.....	403
ZOLTÁN ANDRÁS: Szláv–magyar nyelvi kölcsönhatás a honfoglalás előtt.....	411
BÁTYI SZILVIA: „Szeretném megkérni, hogy tudna-e abban segíteni...” Kérési stratégiák használata a hollandiai magyarok körében.....	420
Kiseb b közlemények. HORVÁTH LÁSZLÓ: A ragadott : ragadt kettősség történetéhez ...	440
Szó- és szólásmagarázatok. FORGÁCS TAMÁS: Elfelejtett szólások az üszög komponenssel.....	450
Szemele. PALÁGYI LÁSZLÓ: Nemesi Attila László, A humor pragmatikai mechanizmusai. – BODNÁR ILDIKÓ: Schirm Anita, Diskurzusjelölők szövegeken innen és túl.....	460
Külföldi hírek. HOFFMANN ISTVÁN: A Magyar Nemzeti Helynévtár Program. – PRÓSZÉKY GÁBOR – VÁRADI TAMÁS – HOLL ANDRÁS: A magyar nyelv digitális támogatása a magyar tudományosság szolgálatában. – PRÓSZÉKY GÁBOR – VÁRADI TAMÁS: A magyar nyelv digitális fenntarthatóságának támogatása. – NÉMETH T. ENIKŐ: Álhírek, áltudományos nézetek nyelvészeti azonosítása.....	471
Társasági ügyek. CSEPREGI MÁRTA: Honti László 80 éves. – LADÁNYI MÁRIA: Tolcsvai Nagy Gábor 70 éves. – PELCZÉDER KATALIN: Gallasy Magdolna 80 éves.....	496
Nyelvtörténeti adatok. KRISTÓF IBOLYA: Egy 18. századi orvosi recept két lejegyzése.....	507
Számunk szerzői.....	511

TÁJÉKOZTATÓ A MAGYAR NYELVTUDOMÁNYI TÁRSASÁGRÓL

A Magyar Nyelvtudományi Társaságot illető közléseket (tagajánlás, elhalálozás, indítvány, javaslat, könyv- és egyéb adományok bejelentése) *Kiss Jenő elnök* címére (1088 Budapest, Múzeum krt. 4/A) kell küldeni. – Az évi tagsági díj 4000 Ft, nyugdíjasoknak 2000 Ft, egyetemi és főiskolai hallgatóknak, gyesen, gyeden lévőknek 1000 Ft. Pártolói tagdíj 10 000 Ft. – A Társaságnak szánt pénzüsszegek (tagsági díj, kiadványok ára, céltámogatás) a *Magyar Nyelvtudományi Társaság* címére küldhetők (*Bakonyiné Tóth Gabriella* szervező titkár: 1088 Budapest, Múzeum krt. 4/A, III. em. 324. szoba), vagy befizethetők a Társaság **Erste Bank 11991102–02102971 számú csekk számlájára**. A Társaság köszönettel fogadja a személyi jövedelemadó 1%-ára tett felajánlásokat; **adószám: 19007665-1-42.**

Félfogadási idő: kedd (a felolvasó ülések előtt): 14–16.30, csütörtök: 10–12 óráig. Telefon (félfogadási időben): 485-5200/5121 mellék. Ímél: tarsasag@mnyt.hu.

EGYÉB TUDNIVALÓK

A Magyar Nyelv kiadója a Magyar Nyelvtudományi Társaság. Felelős kiadó: Magyar Nyelvtudományi Társaság elnöke. A szerkesztőség címe: 1088 Budapest, Múzeum krt. 4/A, II. em. 241.

Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Zrt. Hírlap Üzletága, 1089 Budapest, Orczy tér 1. Előfizethető valamennyi postán, kézbesítőknél, ímélben: hirlapelofizetes@posta.hu, faxon: 303-3440. További információ: +36-80-444-444. • Külföldön terjeszti a Batthyány Kultur-Press Kft. (H-1014 Budapest, Dísz tér 3., tel./fax: 201-8891, ímél: batthyany@kultur-press.hu). • Éves mutató: Kiss Gabriella. Tördelte Szabó Panna. Készült a START Nonprofit Kft. Nyírségi Nyomda üzemében. Felelős vezető: Balogh Zoltán vezérigazgató. **A folyóirat elektronikus változata olvasható a világhálón: a 2021/3. számig: <http://www.c3.hu/~magyarnyelv>, a 2021/4. számtól: <http://ojs.elte.hu/magyarnyelv>. Ímélcímünk: mny.szerk@gmail.com.**

Manuscripts and editorial correspondence should be addressed to *Magyar Nyelvtudományi Társaság / Society of Hungarian Linguistics*, Budapest, Múzeum krt. 4/A, H-1088 Hungary. E-mail: mny.szerk@gmail.com. Web: <http://www.c3.hu/~magyarnyelv>, <http://ojs.elte.hu/magyarnyelv>. Distributed in Hungary by Magyar Posta Zrt. Hírlap Üzletága. Subscriptions accepted by newspaper carriers, and in the Magyar Posta Zrt. office: 1089 Budapest, Orczy tér 1. E-mail: hirlapelofizetes@posta.hu. Distributed outside Hungary by Batthyány Kultur-Press Kft. (H-1014 Budapest, Dísz tér 3., tel./fax: +36-1-201-8891, e-mail: batthyany@kultur-press.hu).

**Folyóiratunk állandó támogatója
az MTA Könyv- és Folyóirat-kiadó Bizottsága.**

**Folyóiratunknak ezt a számát
támogatta:**

ISSN 0025–0228 (nyomtatott)

HU ISSN 1588–1210 (online)